مقاله يژوهشي

مجله دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان دوره هشتم، شماره سوم، پاییز ۱۳۸۸، ۱۹۲–۱۸۵

اثرات درمانی ترکیبات بتا اینترفرون در بیماران مبتلا به مولتیپل اسکلروزیس

فرهاد ايرانمنش^ا، نازنين ضياء شيخالاسلامي^٢

دريافت مقاله: ۸۷/۱/۱۸ ارسال مقاله به نويسنده جهت اصلاح: ۸۷/۱۱/۱ دريافت اصلاحيه از نويسنده: ۶۸/٤/۱ پذيرش مقاله: ۸۸/٤/۱۳

چكىدە

زمینه و هدف: علی رغم اثر بخشی ترکیبات بتا اینترفرون، به علت وجود عوارض این ترکیبات، هنوز در مورد دوره درمانی اتفاق نظر یکسانی وجود ندارد. مطالعه حاضر به منظور بررسی تعداد عود حملات مولتیپل اسکلروزیس در مصرف کنندگان ترکیبات بتا اینترفرون، بر حسب مدت زمان مصرف، در شهر رفسنجان در یک دوره دو ساله طراحی شده است.

مواد و روشها: این تحقیق به شکل هم گروهی روی بیماران مبتلا به مولتیپل اسکلروزیس که حداقل دو سال از تشخیص بیماری در آنها گذشته و حداقل سه ماه تحت درمان با ترکیبات بتا اینترفرون بودند، انجام شد. برای بیماران پرسش نامهای که حاوی اطلاعات دموگرافیک، حملات عود و مدت زمان مصرف بتا اینترفرون بود تکمیل گردید.

یافته ها: در گروه ۳ تا ۶ ماه درمان با بتا اینترفرون، ۶۳/۶٪ بدون حمله عود و در گروه ۶ ماه تا ۱ سال درمان، ۳۸/۱٪ بدون حمله عود و در گروه ۳ بیشتر از ۱۲ ماه درمان ۴۱/۷٪ فاقد حمله عود بودند. میزان عود سالیانه، در گروه کمتر از ۱۲ ماه درمان و در کل ۴۳/۰٪ بود. هیچ ارتباط معنی داری بین دوره درمان و تعداد حملات عود وجود نداشت.

نتیجهگیری: نتایج مطالعه حاضر هیچ ارتباطی بین تعداد حملات عود بیماری مولتییپل اسکلروزیس با دورههای درمانی با بتا اینترفرون به صورت ۳ تا ۶ ماه، ۶ ماه تا یک سال و بیشتر از یک سال را نشان نداد. جهت ارزیابی اثرات درمانی این ترکیبات دارویی مدت درمان طولانی تری توصیه می شود.

واژههای کلیدی: مولتیپل اسکلروزیس، بتا اینترفرون، عود

مقدمه

بیماری مولتیپل اسکلروزیس (Multiepl Sclerosis) یکی از شایعترین بیماریهای مغز و اعصاب محسوب می گردد. این بیماری در دسته بیماریهای دمیلیزان

مغزی محسوب گردیده و در زنان وفور بالاتری دارد [۱]. عمدتاً این عارضه در سنین ۲۰ تا ۳۰ سالگی خود را آشکار ساخته [۲] و با حملات عود و درگیری قسمتهای مختلف سیستم عصبی مرکزی، تظاهرات گوناگون بالینی

۱- (نویسنده مسؤول) دانشیار گروه آموزشی مغز و اعصاب، دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان تلفن: ۰۳۹۱-۸۲۲۰۰۱، دورنگار: ۰۳۹۱-۸۲۲۰۰۲، پست الکترونیکی: fpp_farhad@yahoo.com

۲- استادیار گروه اَموزشی داخلی، دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان

را ایجاد مینماید که شایعترین آنها التهاب عصب اپتیک، پاراپلژی اسپاستیک، اختلالات حسی، اختلال مخچهای و نخاعی میباشد [۱]. علت این بیماری هنوز کاملاً شناخته نشده و بررسیهای گوناگون در جهت سببشناسی و پاتوفیزیولوژی بیماری ادامه دارد [۳]. علیرغم این که این بیماری سالها شناخته شده است هنوز درمان مؤثری برای آن وجود ندارد [۱]. امروزه طیفی از داروها در درمان و پیشگیری از این بیماری مورد استفاده قرار می گیرد که ترکیبات بتا اینترفرون در صدر آن قرار دارند. هر چند برخی از تحقیقات نشان میدهند که این ترکیبات توانایی كاهش حملات مولتيپل اسكلروزيس، كاهش آتروفي مغزى و کاهش تعداد و حجم ضایعات مغزی را به همراه دارد [۵–۴] ولیکن هنوز در مورد میزان و دوره مصرف این ترکیبات اتفاق نظر وجود ندارد [۷-۶، ۱]. در ضمن در بررسیهای اخیر میزان اثربخشی آنها در پیشگیری از عود حملات تا ۳۰٪ بیشتر نبوده [۱] و به نظر میرسد دورههای درمانی طولانی تری برای رسیدن به نتایج درمانی بهتر ضروری باشد. به عنوان مثال در مطالعهای که در ایتالیا انجام شده است، درمان طولانی مدت با این ترکیبات توصیه شده و اثربخشی دورههای کوتاه مدت محدود بوده است [۸]. همچنین در آمریکا و آلمان دورههای درمانی ۴ تا ۸ سال پیشنهاد شده است [۱۰-۹]. با توجه به این که هدف از مصرف این داروها پیشگیری از عود حملات بيماري مولتيپل اسكلروزيس مي باشد مطالعه حاضر به منظور بررسی تعداد عود حملات مولتیپل اسکلروزیس در مصرف کنندگان ترکیبات بتا اینترفرون بر حسب زمان مصرف در شهر رفسنجان طراحی شده است. به این منظور که مشخص گردد دورههای متفاوت مصرف تركيبات فوق با چه ميزان عود همراه بوده است.

مواد و روشها

این مطالعه هم گروهی پس از اخذ موافقت کمیته اخلاق دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان، از سال ۱۳۸۵ تا سال ۱۳۸۶ بر روی ۴۸ بیمار مبتلا به مولتیپل اسکلروزیس که تحت مراقبت واحد بیماریهای خاص بيمارستان على ابن ابيطالب (ع) رفسنجان بودند، انجام گرفت. تشخیص در این بیماران با MRI مغزی و پتانسیلهای بر انگیخته، قطعی شده بود و حداقل دو سال از تشخیص بیماری در آنها میگذشت. کلیه بیماران در مرحله تخفیف و تشدید و حداقل به مدت ۳ ماه تحت درمان با یکی از ترکیبات بتا اینترفرون بودند. ۴ بیمار به علت حاملگی و عوارض دارویی از مطالعه حذف شدند. ۴۴ بیمار دوره مطالعه را به پایان رساندند. از این تعداد ۲۴ نفر تحت درمان با اونکس و ۲۰ نفر تحت درمان ربیف بودند. بیماران بر حسب مدت دوره درمانی در سه گروه ۳ تا ۶ ماه، ۶ ماه تا یک سال و یک تا دو سال طبقهبندی شدند [۱۱]. برای بیماران پرسشنامهای شامل اطلاعات دموگرافیک، تعداد حملات عود و دوره مصرف ترکیبات دارویی تکمیل شد. سپس اطلاعات کدگذاری شده و با استفاده از نرمافزار SPSS ویراست ۱۵، تعداد حملات بین گروههای مذکور با آزمون کراسکال والیس مقایسه شد. هم چنین در این مطالعه دادهها بر اساس آزمون -Mann و مجذور کای بررسی گردیدند. $p<\cdot\cdot\cdot\Delta$ به Whitny عنوان سطح معنی دار در نظر گرفته شد .

نتايج

۴۴ نفر از بیماران وارد مطالعه شده و تـا انتهـای طـرح همکاری داشتند. از این تعداد ۱۸ نفر (۴۰/۹) مذکر و ۲۶ نفر (۵۹/۱) مؤنث بودند و نسبت فراوانی مؤنث بـه مـذکر ۱/۴۴ بود. میانگین و انحراف معیار سنی افراد مورد مطالعه

برابر ۲۲/۶±۹ ۲۵/۰ سال و دامنه سنی بین ۱۷ سال تا ۴۵ سال بـود. میانگین و انحـراف معیـار سـنی در مـردان ۲۷/۱۸±۴/۵۲ سـال بـود. ۲۷/۱۸±۴/۵۲ سـال و در زنـان ۲۱/۳۵±۴/۵۲ سـال بـود. تفاوت معنیداری بین میانگین سنی دو جنس دیده نـشد. بیماران بر حسب مدت دوره درمانی در سـه گـروه ۳ تـا ۶ ماه، ۶ ماه تا یک سـال و بـیش از یـک سـال طبقـهبنـدی شدند. بر این اساس در گروه اول ۱۱ نفر (۲۵٪)، در گـروه دوم ۲۱ نفـر (۲۷/۳٪) و در گـروه سـوم ۱۲ نفـر (۲۷/۳٪) و در گـروه سـوم ۱۲ نفـر (۲۷/۳٪) قرار گرفتند (جدول ۱). آزمـون آمـاری کراسـکال والـیس

نشان داد که هیچ ارتباط معنیداری بین تعداد حملات عود با مدت زمان درمان با بتا اینترفرون وجود ندارد. در گروه اول به ترتیب ۶ نفر تحت درمان با اونکس و ۵ نفر تحت درمان با ربیف، در گروه دوم ۱۲ نفر تحت درمان با اونکس و ۹ نفر تحت درمان با ربیف و در گروه سوم ۶ نفر تحت درمان با اونکس و ۶ نفر تحت درمان با ربیف بودند. آزمون آماری کراسکال والیس تفاوت آماری معنیداری بین نوع ترکیب دارویی با میزان عود بیماری نشان نداد.

جدول ۱- مقایسه تعداد حملات عود با طول مدت درمان

کل تعداد (در صد)	بیشتر از یک سال تعداد (درصد)	۶ ماه تا یک سال تعداد (درصد)	کمتر از ۶ ماه تعداد (درصد)	طول مدت درمان توزیع فراوانی
(442)27 27442	(000)0, 0,000	(445)57 57555	(6.2)2, 2,622	ميزان عدد
(۴۵/۵%) ۲۰	(/.۴۱/Y) ۵	(/.٣٨/١) ٨	(/.۶٣/۶) Y	•
(/.٣۶/٣۵) 18	(/.۴1/Y) ۵	(/.٣٣/٣) ٧	(/.48/4) 4	١
(/. \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \	(/.18/8) ٢	(/.۲٣/٨) ۵	(/.•) •	۲
(/.٢/٢۵) ١	(/.•) •	(/.۴/1) 1	(/.•) •	٣
(/.١٠٠) ۴۴	(/.1) 17	(/.١٠٠) ٢١	(/.١٠٠) ١١	کل

 $X^2 = \xi/9 \cdot p = \epsilon/007$

در بررسی ارتباط بین حملات عود با مدت مصرف بتا اینترفرون آزمون دیگری انجام شد که در این آزمون داده ها براساس مدت مصرف بتا اینترفرون در دو گروه کمتر از ۱۲ماه و بیش از ۱۲ ماه رتبهبندی و سپس تجزیه و تحلیل شدند که نتایج زیر به دست آمد: در گروه کمتر از ۱۲ ماه، ۳۲ نفر قرار گرفتند که عود سالانه برابر ۴۶/۰٪ داشتد. ۱۲ نفر از بیماران در گروه بیش از ۱۲ ماه قرار گرفتند که عود سالانه برابر با ۱۲۵/۰٪ داشته و در کل گرفتند که عود سالانه برابر با ۳۵/۰٪ داشته و در کل میزان عود سالیانه برای ۴۴ نفر ۴۳/۰٪ به دست آمد که میزان عود سالیانه برای ۴۴ نفر ۴۳/۰٪ به دست آمد که نتایج بر اساس آزمون Mann-whitny از نظر آماری

معنی دار نبود. هم چنین هیچ ارتباط معنی داری بین توزیع سنی و جنسی افراد وجود نداشت. شروع بیماری در ۱۷ نفر از افراد مورد مطالعه (۳۵/۳٪) با علایم چشمی، ۸ نفر (۱۸/۲٪) با علایم حرکتی و در بقیه بیماران با سایر علایم از قبیل تشنج، سردرد و سرگیجه همراه بود.

بحث

سالها در مورد بهترین روش درمانی در دوره حاد بیماری مولتیپل اسکروزیس و نیز پیشگیری از حملات عود آن اختلاف نظر وجود داشته و با گذر زمان تدابیر

درمانی متفاوتی ارایه شده است. در درمان پیشگیری کننده از حملات عود، آخرین اتفاق نظر بر روی ۴ دسته دارویی وجود دارد که شامل داروهای کلاس I (ترکیبات (Acetate ترکیبات) II کلاس (Betainterferon Glatiramen، کلاس III (Mitoxantrone) و کلاس (Natalizamab) مىباشد. تركيبات بتا اينترفرون امروزه به عنوان قدم اول در درمان پیشگیری کننده به کار میروند. انتخاب این ترکیبات به علت تحقیقات گسترده مبنی بر اثربخشی نسبی آنها در کنترل حملات MS و کم بودن عوارض نسبت به سه دسته دارویی دیگر میباشد [۱۲، ۴-۲]. در این مطالعه، کلیه بیمارانی که حداقل دو سال از تشخیص بیماری آنها گذشته بود و تحت درمان با تركيبات بتا اينترفرون قرار داشتند از نظر عود حملات بیماری در طی دو سال مورد بررسی قرار گرفتند. بر اساس یافتهها هیچ ارتباط معنی داری بین مدت زمان مصرف ترکیبات بتا اینترفرون و عود حملات وجود نداشت. به عبارت دیگر بیمارانی که ۳ تا ۶ ماه، ۶ ماه تا یک سال و یک سال به بالا تحت درمان بودند، از نظر عود حملات یکسان بودهاند. هنوز اتفاق نظر عملی در مورد مدت زمان مصرف ترکیبات بتا اینترفرون در بیماران وجود ندارد. در پژوهشی در ایتالیا روی بیماران مبتلا به MS که ترکیبات بتا اینترفرون مصرف می کردند توصیه به عدم قطع مصرف دارویی، حتی در بیماران بدون علایم بالینی و عدم ضایعه فعال در MRI مغزی برای سالهای طولانی، شده است [۸]. در مطالعه دیگری در آمریکا در بیمارانی که به مدت بیش از دو ماه مصرف دارویی داشتند، کاهش آتروفی مغزی دیده شده و به همین سبب درمان طولانی مدت توصیه شده است [۷]. در مطالعه دیگری در فنلاند مشاهده شد در بیمارانی که مصرف ترکیبات بتا اینترفرون

بعد از یک سال قطع شده است در مقایسه با افرادی که دارو را ادامه دادهاند، ضایعات مغزی در MRI ، ناتوانی و عود حملات، به شدت افزایش نشان میدهد [۱۳]. در مطالعه دیگری در آلمان [۱۰] درمان ۴ ساله و در آمریکا [۹] درمان ۸ ساله با اثربخشی بیشتر گزارش شده است. بررسی دیگری در ایتالیا روی ۱۰۳۳ بیمار مصرف کننده ترکیبات بتا اینترفرون، در یک پیگیری دو ساله نیز تفاوت معنی داری کاهش حملات بیماری در پایان سال اول و دوم تحقیق نشان نداد [۱۲]. پیگیری دو ساله در اسپانیا کاهش معنی دار حملات بیماری در مصرف کنندگان آونکس به میزان ۶۴٪ و در مصرف کنندگان ربیف به میزان ۷۴٪ را نشان داد [۱۳]. بررسی در ایران نیز در پیگیری دو ساله نشان داد که ۵۶٪ بیماران دریافتکننده ربیف و ۲۰٪ بيماران دريافت كننده آونكس، بدون حملات عود بودند [۱۴]. برخی مطالعات نشان میدهند که صرف نظر از هزینه درمانی، [۱۵] بایستی منافع و مضرات درمانی نیز در درمان بیماران سنجیده شود و دوره درمانی تابع این دو عامل باشد [۱۶]. امروزه در درمان طولانی مدت، طیف وسیعی از عوارض بروز می کند که برخی از آنها مانند سندرم شبه آنفلوانزا، سردرد و واکنشهای پوستی شایع و گذارا بوده و مانع ادامه درمان نمیباشند [۱۰]. اما برخی از عوارض نظیر رتینوپاتی [۱۷]، عوارض پوستی شدید [۱۸]، افسردگی [۱۹] و اختلالات تیرویید [۲۰]، به طور جدی ادامه درمان بیماران را مشکل و در بعضی موارد خطرناک مینماید. در مطالعه حاضر تفاوت خاصی در نتیجه بیماران در دورههای ذکر شده مشاهده نگردید. به نظر میرسد که مشابه پیشنهادات برخی منابع، بایستی درمان بیماری را برای مدتهای طولانی تری ادامه داد. درمانهای کوتاهمدت، تفاوت آماری ارزشمندی ندارند. در این مطالعه شایعترین علایم به ترتیب تاری دید، اختلالات حرکتی، حسی و سرگیجه بود. این علایم در اکثر تحقیقات شکایت اصلی بیمار در شروع بیماری بودهاند. گرچه از نظر تقدم و شیوع متفاوت میباشند. در یک بررسی در دوبلین شایعترین علایم به ترتیب: حسی، تاری دید، حرکتی، سرگیجه [۲۱] و در مطالعه دیگری در برن شایعترین علایم به ترتیب: تاری دید، حسی، حرکتی و اختلالات خلقی بوده است [۲۱].

نتيجهگيري

به طور کلی مطالعه حاضر هیچ ارتباطی بین تعداد حملات عود بیماری مولتییپل اسکلروزیس در دورههای درمانی با بتا اینترفرون به صورت ۳ تا ۶ ماه، ۶ ماه تا یک سال و بیشتر از یک سال را نشان نداد. جهت ارزیابی اثرات درمانی این ترکیبات دارویی مدت درمان طولانی تری توصیه می شود.

تشکر و قدردانی

بدین وسیله از کارکنان واحد توسعه تحقیقات بالینی دانشگاه علوم یزشکی رفسنجان تشکر و قدردانی می گردد.

ميزان عود سالانه كل بيماران، على رغم مصرف دارو، ۰/۴۳٪ بود که با میزان عود گزارش شده در منابع خارجی [۱] (۰/۳٪ تا ۰/۴٪ بدون مصرف بتا اینترفرون) مشابه می باشد. مطالعات بیشتری به منظور تعیین میزان تأثیر درمانی ترکیبات اینترفرون در جامعه و بررسی میزان اختلاف عود در جامعه مورد مطالعه با جوامع غربي لازم می باشد. به هر حال میزان عود سالیانه در بیمارانی که کمتر از یک سال تحت درمان دارویی بودهاند ۰/۴۱٪ و در افرادی که بیش از یک سال تحت درمان بودهاند ۳۵/۰٪ می باشد. هر چند این یافته نیز از نظر آماری معنی دار نمی باشد. اما شاید این نکته را خاطر نشان سازد که درمانهای طولانی مدت اثربخشی بیشتری دارند. در این تحقیق فراوانی بیماری MS در جنس مؤنث نسبت به جنس مذكر بيشتر بوده است. ساير تحقيقها و پژوهشها نیز بر فراوانی بیشتر این بیماری در زنان تأکید نمودهاند که هنوز علت اصلی آن مشخص نمی باشد. هر چند که ممکن است عوامل هورمونی در این تفاوت تأثیر گذار باشند (۲۰، ۲۰]. از نظر علامت اولیه بروز بیماری MS،

References

- [1] Victor M, Ropper AH. Adams and victiors, Principles of Neurology. McGrow –Hill Medical Publishinf Division. 6th ed. 2001; pp: 957-85.
- [2] Lewis P, Rowland Miller, Merritts Neuroligy. Lippincott Willamas & Wilkins. 11th ed. 2005; p: 140.

- [3] Aminoff MJ. Neurology and general medicin.Churchill Stone; 3rd ed. 2007; pp: 719-43.
- [4] Rudick RA. Impact of disease modifying therapies on brain and spinal cord atrophy in multiple sclerosis. *J Nenroimaging* 2004; 14 (3suppl): 54-64.
- [5] McCormock PL, Scottl LJ. Interferon beta-1b: a review of its use in relapsing – remitting and secondary progressive multiple sclerosis. CNS Drugs 2004; 18(8): 521-46.
- [6] Neuhaus O, Stuve O, Zamvil SS, Hartury HP.
 Are statins a treatment option for multiple sclerosis? *Lancet Neural* 2004; 3(6): 369-71.
- [7] Frank JA, Richert N, Bash C, Stone L, Calabresi PA, Lewis B, et al. Interferon-beta-1b slows progresstion of atrophy in RRMS: three-year follow up in NAb and NAb + patients.

 *Neurology 2004; 62(5): 719-25.
- [8] Barbero P, Verdun E, Bergui M, Pipieri A, Clerico M, Cucci A, et al. High-dose, frequently administered interferon beta therapy for relapsing – remittirg multiple sclerosis must be maintained over the long term: the interferon brta dose- reduction study. J Neurol Sci 2004; 222(1-2): 13-9.

- [9] Herndon RM, Rudick RA, Munschauer FE, Mass MK, Salazar AM, Coats ME, et al. Eight
 – year immunogenicity and safety of interferon beta- 1a-Avonex treatment in patients wih multiple selerosis. *Mult Scler* 2005; 11(4): 409-19.
- [10] Fernández O, Arbizu T, Izquierdo G, Martínez-Yélamos A, Gata JM, et al. Clinical benefits of interferon beta-1a in relapsing-remitting MS: a phase IV study. Acta Neurol Scand 2003; 107(1): 7-11.
- [11] Trojano M, Liguori M, Paolicelli D, Zimatore GB, De Robertis F, Avolio C, et al. Interferon beta in relapsing-remitting multiple sclerosis: an independent postmarketing study in southern Italy. *Mult Scler* 2003; 9(5): 451-7.
- [12] Mattel HP. Multiple sclerosis--update. *Praxis* (*Bern 1994*). 2005; 94(30-31): 1167-70.
- [13] Wu X, Dastidar P, Kuusisto H, Ukkonen M, Huhtala H, Elovara T, et al. Increased disability and MRI lesion after discon tjnuation of IFN-beta-la in secondary progressive MS. Acta Neurol Scand 2005; 112(4): 242-7.
- [14] Etemadifar M, Janghorbani M, ShaygannejadV. Comparison of Betaferon, Avonex, and

- Rebif in treatment of relapsing-remitting multiple sclerosis. *Acta Neurol Scand* 2006; 113(5): 283-7.
- [15] Posser LA, Kuntz KM, Bar-Or A, Weinstein MC. Cost – effectivensees of interferon beta-1a, interferon beta-1b and glatiramer acetate in newly diagnosed non-primery progressive multiple sclerosis. *Value Health* 2004; 7(5): 554-68.
- [16] Francis GS. Importance of benefit to risk assessment for disease- modifying drugs used to treat MS. *J Neurol* 2004; 251 (Suppl 5): 42-9.
- [17] Mallada–Frechin J, Abellan–Miralles I, Alforo-Beltra ML, Medrano V, Manoz-Gil MB, Fernandez-Izquierdo S, et al. Retinopathy secondary to treatmet with interferon beta-1a in a patient with multiple sclerosis. *Rev Neurol* 2005; 40(8): 482-4.

- [18] Debat Z, Zoguereh D, Boucraut J, Beau-Salinas F, Bodiguel E, Lechapois D, Pomet E.

 Cutaneous vasculitis with renal impairment complicating interferon beta 1a therapy for multiple sclerosis. *Rev Neurol* 2004; 160(11): 1081-4.
- [19] Patten SB, Francis G, Metz LM, Lopez-Bresnahan M, Chang P, Curtin F. The relationship between depression and interforn beta -1a therapy in patients with multiple selerosis. *Neurology* 2005; 11(2): 175-81.
- [20] Walter G, Bradleg M, Robert B, Daroff GeraldM. Neurology on clinical Practice 4 th ed.2004; pp: 1631-65.
- [21] Bartosik-Psujek H, Psujek M, Stelmasiak Z.
 Rare first symptom of multiple sclerosis. Ann
 Univ Mariae Curie Sklodowska Med 2004;
 59(1): 242-4.

Therapeutic Effects of Beta- Interferons in Patients with Multiple Sclerosis

F. Iranmanesh¹, N. Zia Sheikholeslami²

Received: 06/04/08

Sent for Revision: 20/01/09

Received Revised Manuscript: 27/06/09

Accepted: 04/07/09

Background and Objectives: B-Interferons have been reported as effective medicine in the treatment of

Multiple Sclerosis (MS), but due to their cost and side effects, the duration of therapy is controversial. The

current study aimed to reveal the rate of recurrence according to the duration of medication among the patients

receiving B- Interferons in a 2 year period in Rafsanjan city.

Materials and Methods: In this cohort study, patients who had relapsing-remiting MS for at least 2 years and

had been receiving B-Interferon for at least 3 months were followed. The patients were given a questionaire

containing their demographic information, recurrence rate and duration of treatment with B- Interferon.

Results: Sixty three point six percent had no exacerbation in the group receiving medication for 3-6 months,

while 38.1% in the 6 months-1 year group, and 41.7% in the 1 year group had no exacerbation. There was no

significant relationship between the duration of receiving medicaton and the number of recurrence rate.

Recurrence rate in the first and second group [<12 months therapy] was 0.46% and in the third group [>12

months therapy] was 0.35%.

Conclusion: The results showed no significant relationship between recurrence rate and the duration of B-

Interferon therapy. Longer period of treatment is recommended to asses the therapeutic effects of beta-interferon.

Key words: Multiple Sclerosis, B-Interferon, Recurrence

Funding: This Research was funded by Rafsanjan University of Medical Sciences.

Conflict of interest: None declared.

Ethical approval: The Ethical Committee of Rafsanjan University of Medical Sciences approved the study.

1- Associate Prof. Dept. of Neourology, University of Medical Sciences, Rafsanjan, Iran (Corresponding Author) Tel: (0391) 8220001: (0391) 8220022, E-mail: fpp farhad@yahoo.com

2- Assistant Prof., Dept. of Internal Medicine, University of Medical Sciences, Rafsanjan, Iran